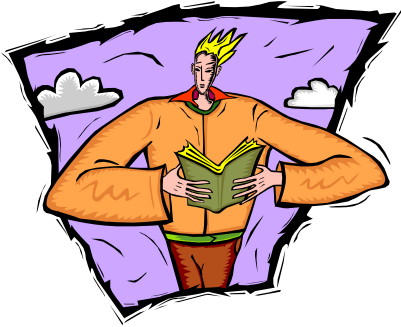

Door *Caroline Wisse-Weldam*

Streetview

Inleiding

Deze lesbrief is een mooi vervolg op de lesbrief van vorige maand, maar kan ook heel goed op zichzelf staan. 2013 is door Stichting Lezen uitgeroepen tot het Jaar van het Voorlezen. Kijk nog maar eens op www.lezen.nl. Bij voorlezen hoort ook voordragen. Gedichten léés je namelijk niet voor, die dráág je voor. Maar zijn gedichten niet saai? En is het voordragen van gedichten niet iets voor softies?

Opzet van deze lesbrief

Deze lesbrief gaat dus over gedichten, over het voordragen van gedichten, de diepere laag in gedichten, maar ook over de humor in gedichten. Je gaat ook kijken wat je nu eigenlijk met gedichten kunt doen.

Opdracht 1

Lees het volgende gedicht.

Ozo heppie

- 1 Ik voel me ozo heppie,
- 2 zo heppie deze dag
- 3 en als je vraagt: wat heppie
- 4 als ik eens vragen mag,
- 5 dan zeg ik: hoe wat heppie,
- 6 wat heppik aan die vraag,
- 7 heppie nooit dat heppieje
- 8 dat ik hep vandaag?

Uit: *Ozo heppie en andere versjes*, Joke van Leeuwen, Amsterdam, Querido, 2000.

Beantwoord de volgende vragen.

- 1 Wat betekent 'heppie' in regel 1 en 2?
- 2 Schrijf je dat zo?
- 3 Wat betekent 'heppie' in regel 3?
- 4 Schrijf je dat zo?
- 5 Wat betekenen de woorden 'heppie', 'heppik', 'heppie', 'heppieje', 'hep' in de overige zinnen?
- 6 Zijn ze goed geschreven? Zo nee, schrijf de woorden goed op.
- 7 Hoe wordt er in dit gedicht met taal gespeeld?

Hoe draag je een gedicht goed voor?

Als je een gedicht voordraagt, heb je een belangrijk doel: ervoor zorgen dat jouw publiek luistert.

De volgende punten kunnen je daarbij helpen:

- Draag verstaanbaar voor. Articuleer goed. Dit betekent dat je de woorden duidelijk uitspreekt. Mompel dus niet.
- Lees in een rustig tempo voor. Als je te snel leest, kan het publiek je niet goed verstaan. Als je te langzaam leest, wordt het saai. In beide gevallen haakt jouw publiek af en luistert het niet meer naar je.
- Zorg voor voldoende afwisseling in je stem. Met jouw stem vertel je het verhaal dat in het gedicht zit.
- Een gedicht is anders geschreven dan een verhaal. Er zijn geen regels. Een gedicht mag rijmen, maar dat hoeft niet. Er mogen hoofdletters en leestekens in staan, maar dat hoeft niet. Een zin mag zomaar in het midden afgebroken worden en op de volgende regel verdergaan. Dit maakt het voordragen lastig. Lees het gedicht dus van tevoren een aantal keer door. Je hoeft geen pauze te houden aan het einde van de regel. Grote kans dat je een aantal regels gewoon achter elkaar doorleest tijdens het voordragen.
- Je draagt voor en dus kijk je je publiek af en toe aan. Daardoor betrek je het bij het gedicht.
- Zorg ervoor dat je gezicht goed te zien is voor het publiek. Als je naar iemand luistert, kijk je die persoon graag aan. Haren die voor je ogen hangen of de klep van een pet belemmeren het zicht.

Opdracht 2

Vorm een groepje met drie klasgenoten en draag om de beurt het gedicht *Ozo heppie* voor. Luister goed naar elkaar en geef tips (wat ging goed?) en tips (wat kan beter?) aan de hand van de punten hierboven.

Beantwoord samen de volgende vragen.

- 1 In een gedicht spreekt er meestal iemand. Wie vertelt dit gedicht?
- 2 Hoe voelt die iemand zich?
- 3 Voelt die persoon zich het hele gedicht zo of verandert zijn/haar gevoel? Als jullie het gedicht voordragen, kun je dat als het goed is, ook horen.

Opdracht 3

Lees dit gedicht van Len Borgdorff.

Streetview

Op Google Streetview verlaat een man de plaatselijke bank. Wanneer die man mijn broer zou zijn, dan loopt hij, denk ik, naar zijn zaak. Dat is de plek waar ik nu sta,

volgens de eerste foto dan. Het is een zomerochtend zonder zon. De man loopt nog een meter of tweehonderd hiervandaan. Hij zou heel goed mijn broer kunnen zijn.

Volgende beeld. Hij steekt over en ik ben zijn zaak voorbij. Zoals hij stilstaat op de foto loopt hij. En ik heb ook zo'n vest. Dit is mijn broer.

Van foto drie betreur ik dat hij mij
niet ziet. Ik raak verder dan me lief is
van zijn doel, al kom ik dichterbij.

Hij laat zich hier wel wereldwijd bekluren,
maar hij ziet mij niet staan, ook niet
van zo dichtbij. Hij kan alleen maar verder gaan

naar foto vier. Ik zie hem op de rug.
En daarna houdt het op. Ik kan de reeks
herhalen, de volgorde omkeren, maar
nader nog dan dit, dat lukt maar niet.

Kijk voor meer gedichten van Len op www.lenborgdorff.nl.

Geef met je groepje antwoord op de volgende vragen.

- 1 Wat betekent de titel? Gebruik zo nodig een woordenboek.
- 2 Wie vertelt het gedicht?
- 3 Over wie gaat het gedicht nog meer?
- 4 Wat kun je over hun relatie vertellen? Zijn ze close, zijn het burens, zijn het vreemden, enzovoort?
- 5 Over welk modern informatiemiddel gaat dit gedicht?
- 6 Hoe merk je dat in het gedicht, aan welke woorden kun je dat zien?
- 7 Wat denken jullie dat de titel nog meer kan betekenen?

Opdracht 4

Maak bij het gedicht *Streetview* een kijkdoos. Je mag het samen met je groepsgenoten doen. Vul eerst het volgende schema in, voordat jullie de kijkdoos gaan maken.

	Ja	Nee
Maken we een kijkdoos per persoon?		
Maken we allemaal van één foto een kijkdoos?		
Maken we met de groep één kijkdoos?		
Hoe verdelen we de informatie die per foto van Google Streetview gegeven wordt?		
Laten we de persoon zien die dit gedicht vertelt?		
Voegen we nog informatie toe?		
Deze materialen gebruiken we		Ja
wol		
foto's		
watten		
kranten		
gekleurd papier		
plastic		
speelgoed, bijvoorbeeld autootjes en poppetjes		
klei		
rietjes		
... (eigen invulling)		
... (eigen invulling)		